

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben:
1 óra 60 fillér.
3 óra 1.80 fill.
Túlszárnyal:
1 óra 1 kor. 30 fillér.

KOLOZSVÁRI UJSÁG

Szerkesztőség és kiadóirodája
Deák Ferencz-u. 12. sz.,
ahová minden levelezés
és egyéb küldemény
czimzendő.
Telefon-sz. 261.

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP.

Lapzárás: este 10 órakor.

Felelős szerkesztő: Schaberl József.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Holttest a Szamos folyamban.

Letűnőben.

Kolozsvár, márcz. 23.

Az a ragyogó nap, mely a Széll Kálmán fejével besugarazta Magyarországot politikai égboltját, a király, a nemzet haragja folytán letűnőben van.

Letűnőben van az uralgó plánéta, letűnőben a frázisos hazafiság, letűnőben a hamis sugarakat szórt nap.

Tündöklése csak addig tartott míg a mágnesből messze tudta magát tartani, míg össze nem ütött azzal az üstökös-sel, a melynek nemzeti akarata a neve.

A király haragszik reá, mivel ígéreteit be nem váltotta, a nemzet pedig haragszik reá azért, mert ígéretét be akarta váltani.

Oly alternativa előtt áll tehát, a melyek okvetlen megsemmisítik.

Bukásával az ország csak nyer és nem veszít. Tehát letűnésével még néminemüsimpatikus részvét sem fogja kísélni, mert a saját udvarát képező apró meteorok is már távol húzódtak tőle, nehogy az üstökös őket is agyon nyomja.

Politikai kormányzását a fortélyos, a diplomátikus csellogások jellemzik. A hazafias frázisok fegyverével tartotta féken pártját és az ígéretek özönével kötötte be az amugy is rövidlátó ellenzék szemét.

E téren mester volt a maga nemében, mert erőszakosságai ez eszközökkel mindég elhárították a villámokat, a mi elődje paraszt politikájának sosem sikerült.

A katonai javaslatokkal szemben azonban tul-

becsülte erejét, cserben hagyta fortélyos, diplomátikus csellogása és a trón részéről tudomására hozatott, hogy fényességében nincs bizalom, és le kell tűnnie.

A megrendült bizalom a tegnapielőtti véres nappal pedig bizonyára már rövid időn meghozza számára az utilaput is, a melyet a nemzet már oly rég várt a tróntól.

Most az a kérdés, ki lesz az új nap, és mi lesz a katonai javaslatokkal.

Az országot forradalmi lázba hozta a katonai javaslat. Az egyes városok tiltakozásában az egész nemzet nyilatkozik meg és nincs, nem létezik ma Magyarországon egyetlen ember, a ki azzal a programmal merészelne új kormányt alakítani, hogy keresztül viszi a katonai javaslatokat.

A magyar királynak meg kell tehát hajolnia, mint első polgárának e hazának, millió polgár akarata előtt, mely a katonaságnak az ország és a nemzet kiapadt anyagi ereje folytán nem tud, nem akar több áldozatot hozni.

Mi hisszük, hogy jó királyunk meghallgatjanépe óhaját, belátja, hogy az a kép, a melyet Széll Kálmán a nemzet anyagi ereje felől tárt felséges személye elé, nem volt valódi, s ezért bizalmát vonja meg tőle, hadd tűnjön le.

A nemzet ezért örökké hálás lesz és a trón e hállával csak erősödni fog.

A ragyogó nap pedig tűnjön le a feledés sötéttségébe, hiszen a feledés úgy sem lesz nehéz sem e király sem a nemzet részéről.

Calvin.

Megvádolt iparosok és kereskedők.

Kolozsvár, márcz. 23.

A most lefolyt városi közgyűlésen interpelláció alakjában Genersich Gusztáv dr., törvényhatósági bizottsági tag heves támadást intézett iparosaink és kereskedőink ellen abból az ötletről, hogy a városi Tanács mint másodfoku közegészségügyi hatóság, a I. fokban hozott ítéletet nagyrészt megsemmisítette az élelmiszer hamisítás ügyében.

Elmondta a tisztelt doktor ur, hogy könnyű neki, a városi Tanács és a törvényhatóság tagjainak is, mert ők nincsenek reá utalva, hogy bűzhödt húst, romlott kolbászt, szafaládét, hamisított paprikát, borsot, kávé és a többi gyomornak szánt rohadt és imitált, vagy ha ugyettség kassirozott dolgokat bevegyenek, mint a kolozsvári iparos és kereskedő tár elébük, mert van pénzük, hogy jót is egyenek. Ám a szegény nép, a mely verjtékes munkája csekély gyümölcsét viszi a mészárosokhoz, a vagy a kereskedőkhöz, igen sokszor az utolsó krajczárért jut a rohadt hushz, a hamisított fűszerhez. Kötelessége lett volna tehát a Tanácsnak Rigler professor véleményéhez ragaszkodni és az annak alapján meghozott I. fokú ítéleteket jóváhagynia. És mivel ezt nem tette, a törvényhatósági bizottság által kéri felelőségre vonni a Tanácsot.

Igen helyesen azonban a törvényhatóság a Tanács eljárásában nem látott szabálytalanságot, de a képet sem oly sötétnek, mint a hogyan ezt a doktor ur megfestette és egy csöp hajlandóságot sem mutatott az akasztófák felállítására az újból megvádolt iparosok és kereskedők részére.

S vajjon miért? Mert hát a törvényhatósági tagok előtt is világos volt, hogy Rigler professor ur kissé túllőtt a célon misziós kiküldetésében.

Hiszen annak idejében concred eseteket hoztunk fel mi magunk egyes alsóbbrendű kereszmák konyha titkaiból és ezeknek a vizsgálata elmaradt.

A mészáros azonban megbüntettetni kívánta a professor ur, mert csalhatatlan itatós papirja vagy mi az ördögös masinája bűdösnek találta az egy napos húst.

A kereskedőt dettó azért, mi-

vel üzlete a parkettes táncztermek tisztaságával nem birt, mivel százakra menő szardiniás dobozok közt egyet felbontva, élvezhetetlennek találta, mivel a szalonna spárgán csüngő része avasos izü volt és a többi.

Hogy tényleg voltak büntetésre méltók, mi készséggel koncedáljuk, sőt közegészségi tekintetben a vizsgálatok sürü megismétlését kérjük, de tekintetbe sem vehető, önbibája nélkül hamis árúk birtokában lévőket, hogy a polgármester ur szavaival éljünk, mindjárt akasztófára huzni, vagyis részükre akasztófát állítani nem lehet.

Ezuttal tehát Genersich dr. ur is túllőtt a célon a Rigler professor ur hajmeresztő jelentése suggestiója alatt és méltatlanul vádolta meg a kolozsvári iparos és kereskedő osztályt, a mely nem érdemelte ki a rájuk nézve a nélkül is sértő és elkeserítő üldözésnek feleleveníteni akarását a doktor ur részéről.

Szükségesnek találtuk ezt elmondani az újból megvádolt iparos és kereskedő polgártársaink érdekében, nehogy a nagy közönség maga is felelevenítse a már feledésbe ment méltatlan üldözést.

Az egyetemi ifjak a képviselőház előtt.

— Saját tudósítónktól. —

Kolozsvár, márcz. 23.

A budapesti egyetem hallgatói, híven péntek este hozott határozatukhoz, szombaton reggel több ezren egybegyűltek az egyetem aulájában, hogy testületileg vonuljanak a képviselőház elé, hol aztán küldöttség terjesztette elő Széll Kálmán miniszterelnöknek az ifjak ellen elkövetett sérelmeket, orvoslást kérve.

Az egyetemi, műegyetemi és az állatorvosi főiskolák hallgatói nagy számmal gyülekeztek egybe az egyetemi aulában; lehettek mintegy háromezren.

Az egyetemen szüneteltek az előadások s a József műegyetemen is csak kilencz óráig tartottak előadások, mert később teljesen üresek voltak a tantermek s nyolcz óra után már zsufozásig tele volt velük az oszlopcsarnok. Benn is, künn is mindenütt a legnagyobb rend és nyugalom uralkodott. Nemsokára megérkeztek a függetlenségi képviselők közül Lo-

vászy Márton, Nessi Pál, Ráth Endre és Hilbert Károly, kiket az ifjuság éljenzéssel fogadott. A képviselők lelkesen szólottak az ifjusághoz és azt mondták, ha van jog, törvény és igazság az országban, akkor a rendőrségnek velük szemben elkövetett brutálitását fényes elégtételt kell kapniok. Mire többen harsányan kiáltották: Gyilkosok! Vérebek! Le a zsarnokokkal! Majd halotti csend támadt a teremben. Egy fiatal egyetemi hallgató ugyanis azt a gyász-hirt hozta, hogy a péntek esti rendőri brutálítás áldozatai közül két súlyosan sérült egyetemi hallgató kora reggel meghalt. Az ifjuság kívánságára a rektor azonnal kitűzette a gyászlobogót.

Általános csendben kért szót Hoffmann Ottó, az ifjuság vezére s kérte a fiukat, hogy a legnagyobb rendben sorakozzanak. Ugy is történt: elől négy sapkás diák állott a menet élén fekete lobogókkal s utánuk tízes sorokban állottak föl a többi diákok. Valamivel kilenc óra után megindult a menet az egyetem elől az Egvetem-, Koronaherczeg-, Bécsi-utcákon, Erzsébet-téren, Bálvány-utczán, Szabadság-téren át az Országház-térre. Az utvonalon mindenütt a legnagyobb rend uralkodott s a diákok némán, szótlanul haladtak egymás mellett, Utközben a járó-kelők közül sokan megemelték kalapjaikat fekete lobogók előtt. Így értek az országház elé, a melynek főkapuja előtt félkör alabban állott föl a több mint háromezer diák. A zászlóv vök a tér közepén foglaltak helyet. A diákok közül huszan váltak ki, mert miniszterelnök nem volt hajlandó többet elfogadni. A küldöttség Hoffmann Ottó vezérük és a függetlenségi képviselők vezetésével járultak a miniszterelnök elé, hogy sérelmes panaszukat előadják. Míg a megbízottak benn jártak, odakünn a többiek a legnagyobb nyugalommal álltak helyükön s csupán néma kalaplengetéssel üdvözölték az ősz Madarász Józsefet, aki Barabás és Luby képviselőkkel lejött hozzájuk. Időközben nagy közönség is csoportosult egybe, mely azonban távolabb az ifjuságtól, a gyalogjárókön foglalt helyet. Több mint egy óra hosszáig vártak kint az ifjak.

A képviselőházba érkezett ifjusági kiküldötteket a miniszter nyomban fogadta.

Hoffmann adta elő a sérelmeket.

Szél ezzel szemben hoszasbb beszédben védte a rendőrséget.

Mire Melha Tibor a küldöttség egyik tagja bátran szemébe mondta, hogy őket a hosszú beszéd nem elégíti ki, s nem vállalnan felelőseget azért, hogy a tömeg mit fog tenni, ha meg nyugtató választ nem visznek.

Erre valóságos vita keletkezett a miniszterelnök és az ifjuság küldöttjei közt.

Egyszerre csak Lengyel Zoltán képviselő látván az ingerült hangulatot és a miniszterelnök nyakas magatartását ezzel szemben közbekiáltott:

— Nem állok jól a forradalomért, ha ez így megy!

Szél magából kikelve szem-

rehányásokkal illette Lengyelt, és azzal a kijelentéssel, hogy nem vitatkozni jött sarkoy fordult és az ifjuságot otthagya.

Az óriási zajban csak nehezen jutott szóhoz a küldöttség vezetője, Hoffmann Ottó, aki a következőkben számolt be a küldöttség eljárásáról: „Barátaim! Benn voltunk és eladtuk panaszunkat s nagy fájdalomunkat a hatalom képviselője előtt. Széll Kálmán miniszterelnök, a jog, törvény és igazság embere, azt felelte rá, hogy meg fogja vizsgálni ügyünket és majd intézkedik. Barátaim! En egy szót se szölok többet, tegyetek, amit akartok“.

Erre egyszerre fölfordult a rend a téren, a csöndesen álló tömeg, mint a viharzó tenger, zugott, morajlott és fölhangzott a dörögő kiáltás:

Abczug Széll Kálmán!

Le a miniszterelnökkel!

Pusztuljanak a nyomorult zsarnokok!

Végre lecsendesedtek és Molnár Jenő képviselő szólott hozzájuk. Azt mondta, hogy tegnap is megígérték nekik, hogy semmi bántódásuk nem lesz és véres harez lett a dolognak a vége. A képviselők nem mernek tanácsot adni, mert nem vállalhatnak garanciát a következményekért. Legjobb lesz, ha visszavonulnak az egyetemre megbeszélni a további teendőket. Nem megyünk! — zugta a tömeg. — Jöjjön Széll Kálmán közibénk, lásson bennünket! Ezután Melha Tibor műegytemi hallgató beszélt. Részletesen elmondta, hogy mi történt a miniszterelnöknél, majd azt mondta, hogy ne nyugodjanak meg abban, ha őket egy diplomaukus mosolylyal bocsájtják el. Megbotránkozva említette még, hogy a miniszterelnök rendreusított Lengyel Zoltánt, amiért azt mondta, hogy ha a kormányelnök nem intézkedik azonnal, nem tudja mik fognak történni! Elmondta végül, hogy hiába jöttek ide, semmi eredményt nem értek el.

— Ujra kell menni! — zugta a tömeg. Az is hiába való lenne, ha ujra jönnénk, el sem fogadnának.

— Abczug! Bukjék a kormány! — kiáltottak mindenfelől.

Végre lecsillapultak s elhatározták, hogy a műegytem kertjébe vonulnak s ott megállapítják a tennivalókat.

Csak nagynehezen sikerült az ifjuság vezetőinek reábirni a tömeget arra, hogy a térről eltávolozzák.

Tömött négyes-sorokban indultak el a Váczi-köruton át a műegytem felé.

A műegytemen.

Az ifjuság a legnagyobb rendben ért a műegytem elé. Bevonultak az udvarra, hogy megvárják a képviselőházból érkező híreket. Csak hamar megjelent az egyik ablakban Ilosvay Lajos rektor és megnyugtatta az ifjuságot, hogy az a hír nem felel meg a valóságnak, hogy Goldner Emil műegytemi hallgató a rendőrök okozta sérülésekbe belehalt. Az ifjuság nagy örömmel fogadta a kijelentést.

Fokozta az egyetemről érkező az a hír, hogy Verbovszky bölcsészettanhallgató sem halt bele súlyos fejsebébe. E hírek némileg lecsillapították a fölzigatott kedélyeket.

Ezután Hoffmann Ottó és Melha Tibor beszédei után elhatározták, hogy addig nem járnak előadásokra, míg nem kapnak kellő elégtételt. Elhatározták továbbá, hogy délután 6 óraker ismét gyűlést tartanak.

A műegytem előtt és annak udvarán különben állandóan nagyobb csapatok áldogáltak.

A rendőrség természetesen ide is kivonult Szirmai kapitány vezetésével. Az ifjuság erre telefonon jelentette a képviselőházba a függetlenségi képviselőknek, hogy a rendőrség ingerli őket. A képviselők ezt tudomására adták Széll Kálmán miniszterelnöknek, aki azonnal intézkedett, hogy a rendőrök a műegytem elől elvonuljanak. Rudnay főkapitány személyesen ment ki a helyszínére és adta ki a rendeletet, hogy a rendőrök elvonuljanak. Erre az ifjuság is jórészt elszéledt.

A képviselőházból visszatérő küldöttséget harsány halljuk! kiáltásokkal fogadta a várakozó tömeg.

Kolozsváriak egy konyakgyár ellen.

— Az Emke figyelmébe. —

Kolozsvár, márcz. 23.

Országszéltében azon fáradoznak a társadalom kitűnőségei, hogy minél nagyobb teret hódítson a magyar ipar s hogy ennek térfoglalásával kiszorítsák az idegen ország ipari produktuma.

Ebben az idegen iparral viselt háboruban pedig sokkal jobban kidomborodik az a visszaélés, melylyel némely czégtulajdonosok ellenszenvessé tették saját ipari termékeinket az üzleti haszonlesés és tisztességtelen konkurencia révén, mint a magyar iparosok iránt eddig tanusított békés könyörtelenségben; és sokkal szigorubb bírálat alá kell venni azokat a czégek és gyárakat, melyek ezt az áldásos munkát lelkiismeretlen eljárásukkal meg akarják semmisíteni.

Kolozsvár rendőrfőkapitány-ságához tömeges följelentés érkezett tegnapelőtt egyes fűszer-áru-kereskedők részéről, hogy egy magyar konyakgyár visszaél jöhízeműségükkel s a legelítendőbb módon folyamodik azon eszközökhöz, melyek az éppen e visszaélés miatt megtagadott fizetési kötelezettségeket törvényes utra terelik.

A helyi kereskedők nagy részéhez pár héttel ezelőtt ellátogatott a Kecskeméti Első Konyakgyár Részvénytársaság utazója s velük kötést csinált 100—100 üveg magyar konyak szállítása iránt. A megrendelt árut kézhez is vették, de az üvegek mindenikéből tetemes mennyiségű ital hiányzott.

Többen visszairtak a gyárba hogy ilyen körülmények között, nem tartják érvényesnek a megrendelést és ha más árut nem kapnak megtagadják a fizetést is. A gyár azonban —

amely denaturált szeszt is készített — nemcsak más árut nem küldött, hanem fenyegető levéllel válaszolt kereskedőinknek, hogy ez esetben törvényes forrásokhoz folyamodik.

Ugy tudjuk, ez a czég nekusban áll az „Emke“-vel is. Jó volna, ha előjáróit intelemben reszesítenék, mert ilyen politikával bizony nem lendítünk a magyar iparon, sőt ártunk neki.

HIREK.

Kolozsvár, márcz. 23.

— A gépész és gépkezelő egyesület helyiségét a Berde Mózes utca 5 szám alá helyezte át. Az egyesület, mely csak éve alakult, máris bebizonyította szükséges voltát s tagjai örvendetesen szaporodnak. Legutóbb 200—200 koronával Reményik Lajos és Szilágyi István urak, mint alapítók léptek be. — Az egyesület különben munkaközvetítéssel is foglalkozik s bizalommal fordulhat hozzá a gazdaközönség gépészek iránt.

— Holttest a Szamosban. Tegnap reggel a monostori anyagát körül járó emberek egy sötét tömeget láttak uszni a Szamos nagyobbik ágában. Követették a meder szélén s azt tapasztalták, hogy az egy férfi hullája, melyen az oszlásnak semmi nyoma nem látszott. Értetést küldtek a rendőrséghez, amely minden szükséges intézkedést megtett, hogy a tetem kifogassék, de eddig még nem sikerült rátalálni. Hogy milyen ujjabb titkot rejt mélyében a víz, ezt csak a jövő fogja ki-deríteni.

— Czípésztanfolyam záróünnepélye. A folyó évi február hó 11-től e hó 16-ig bezárólag városunkban rendezett czípész szabásati 3-ik tanfolyam szerdán lett ünnepélyesen befejezve. A záróünnepélyre leérkezett volt a czípész tanfolyamok országos felügyeletével megbízott Krausz János miniszteri kiküldött is, aki a hallgatók által készített rajzok, szabóminták és a szerzett tanulmányok alapján készített kész czípők kiállítását fellett legnagyobb elismerését fejezte ki. Az elért eredmények dicsőségéből a hallgatók buzgóságán kívül az előadó Lengyel Károlyt illeti az oroszlanrészt. Az ünnepségen kamaránkat Balázs Gyula jegyző képviselte és tekintélyes számmal vettek részt a szakiparosok is.

— A Feleki-ut sebesültjei. Véres kimenetelű baleset történt tegnapelőtt délelőtt a Feleki-uton. Muszté Gligor bányabükki gazdálkodó egylovas szekerevel buzát szállított Grün Hermann kolozsvári kereskedőhöz. A csehek tanyája közelében a fékező fölmondotta a szolgálatot és örült gyorsasággal rohant meg a szekér. A nehéz teherrel megakart jármű elütötte a lovat, majd Muszté Gligor is leesett és komoly sérüléseket szenvedett oldalain. A határban dolgozó munkások vették észre a

a szerencsétlenséget és segélynyújtásban részesítettek Muszté Gligort, akit később egy közelben lakó orvos vett ápolás alá. Sérülései komoly aggodalmra adnak okot.

— **Ellenségeskedő családok.** A monostori külvárosban sok patáliát okoztak már Nyegru Lung Péter és Alb Stefan dohánygyári munkások családja. Valószínűleg Shakspeare szindarabjának Montague és Capulet családjainak szerepét játsszák miniatűr kiadásban — halál nélkül... Nincs nap, hogy az egyik családfő be ne törje a másik koponyáját, vagy az a másik meg ne támadja a szomszéd feleséget. Tegnap is panasza ment a rendőrséghez Alb Stefan, hogy szomszédja bottal támadta meg asszonyát. A szükséges eljárást folyamatba tette a hatóság.

— **Razzia.** Szöke Báliatrendőrfelügyelő tegnap razziát tartott a különböző városrészekben. A razzia nem várt eredménnyel járt, mert összesen tizenhét hely- és foglalkozás nélküli, nagybárá idegen illetőségű egyént tartóztattak le. Az elfogott kétes ekszisztenciákat ártalmatlanná tették.

— **Mátyás-téri szerelem**... Mert hát ilyen is van Kolozsvárt. Nem szalonképes egyének ugyan a hívói, de épp úgy átérzik szívük melegét, mint a legkifogástalanabb gentleman, s lehet épp azért cserélik föl a szalonok parkettjét érzelmeik tolmácsolására a „legnyilvánosabb” nyilvánosság szőnyegével: a Mátyástér sima aszfaltjával. Nagy András szolgálégyen volt a hős, Fekete Boris leányzó pedig a — szende... Összetaláltak, összelekeztek s émelegős szerelmükkel fölhivták a rend éber órének is a figyelmét, aki rendre utasította a szeretőket. Nagy András nem sokban respektálta Andris druszájának intó szavát s így mindketten az inspekeziós szobába kerültek, hol nyomban bevezették ellenük az eljárást közszemérem ellen való kihágás címén...

— **Phosphormérgezés.** Csakó Lujza eselédleány szerelmi bánatból gyufaoldatot ivott. Rég panasolja asszonyának, hogy kedvese hűtellen lett s ezt a bánatot nem tudja elviselni. Tegnap illedelmesen bucsut mondott unődjének aztán magára zárta a konyhaajtót és gyufaoldattal megmérgezte magát. A mentők — tekintettel súlyos állapotára kórházba szállították.

— **Felhívjuk a t. közönséget** a felső-rákosi „Mária” forrás kezelőségének mai hirdetésére, mely hirdetés közgazdasági szempontból is figyelemre méltó, mert pénzmegtakarításról van szó.

Színház és Művészet.

Kéz kezet mos. E hétnek is meglesz a maga érdekes premiérje. Herczeg Ferencz satirikus társadalmi vígjátéka, a „Kéz kezet mos”, melylyel a Vigszínház ez idén egyik legszébb sikerét aratta, szerdán este kerül bemutatásra.

Gyermekelőadás lesz szerdán délután az ünnep alkalmából. „A kis lord” című kedves meséjü angol életkép kerül színre ez alkalommal Hegedüs Szeráfinnal a ezimszerepben.

TÖRVÉNYSZÉK.

§. **Királysértő napszamos.** Roszszul mehetett a sorja Rusz Avram kolozsvári napszamosnak. Anyira mostohán, hogy ivásnak adta magát s mikor minden vagyonát — ami néhány székéből és egy festetlen asztalból állott — megitta, elűzte a feleségét három apró gyermekkel együtt, maga pedig el-elcsavargott régi ismerőseinél. Egy napon szemére vetették, hogy miért nem dolgozik?! Ruszban fölébredt erre a keserűség, elpanaszolta minden barátját s mikor a hosszu litániának vége volt, így kiáltott föl: „Hej, ne dolgozzon ma manapság a szegény ember, menjen lopni, mert tolvaj a császár is!”... Az ügy valamelyes módon a királyi ügyészség tudomására jutott s pört indítottak Rusz Avram ellen. Tegnapelőtt tárgyalta ez ügyben a törvényszék, elítélvén Rusz Avramot három heti fogházra. Vádolt megnyugodott az ítéletben s még — a hallgatóság kacaja közben — meg is köszönte azt bírónak...

KÖZGAZDASÁG.

A kolozsvári kerületi betegsegélyező pénztár a tegnapi közgyűlés elő terjesztett jelentését és zárszámadását kaptuk az 1901. és 1902. évekről. A jelentés beszámol a hatóságnak dr. Schwarz Miksa titkár elleni erőszakos támadásáról és méltatlan üldözéséről, a mely által a pénztár igen sokat veszített. A zárszámadás tisztá képét nyújtja az autonómia és a hatósági kezelés közti különbséget. Az autonómia alatt élénkebb volt a forgalom mint a hatóság kezelése alatt volt, mi az autonómia erélyére és a hatósági kezelés erélytelenségére vezethető vissza. A taglétszám különben az 1902. év végével 2374 volt. Bevétel 1901. január 1-től 1901. szeptember 23-ig 35001.03 kiadás 33216.59. Bevétel 1901. szeptember 23-tól 1901. december 31-ig 14796.63. Kiadás 14493.81. Bevétel 1902. január 1-től 1902. október 10-ig 30993.63. Kiadás 30356. Bevétel 1902. október 10-től 1901. december 31-ig 24973.82. Kiadás 21296.52 kor. Az 1901 és 1902. években volt a pénztárnak összesen 33 halottja.

Szerkesztői üzenetek

F. J. urnak. Helyt. „Lenkéhez” intézett költeménye felett a Muzsák hajba kapván, azt a gyöngébb idegzetű olvasó közönségünkre való tekintettel mi sem közölhetjük. Küldje el azt Lenkének postán.

B. Mariska k. a. Helyt. Füzér tánc, melyben a férfi csak akkor kérheti fel táncra a hölgyet, ha ez kottiliót küld neki. A kottilion jelvényesű kokárda, mely a papirkereskedésekben kapható különböző alakban.

Kiadóhivatali üzenet

L. M. urnak Helyt. Ön egy legújabb angol szövött nadrágot ajánl fel Nyilttéri ezikke leközléséért. Ajánlatát sajnálatunkra nem fogadhatjuk el, mert a példa ragadós lenne és a marhakereskedő marhát, a zöldséges asszony kalarábét, répát, és így tovább a különböző foglalkozásu nyiltterezők természetben fizetnének s erre raktár helyiséggel nem vagyunk berendezve. Ön ismeri bizonyára e szót „Kp.” üdvözlét!

NEMZETI SZINEAZ.

Kolozsvár, hétfő márcz. 23-án

Bob herceg

Regényes nagy operette. Irták: Martos F. és Bakonyi K.

SZEMÉLYEK:

A királyné	— —	Váradiné
György herceg	— —	Szabó
Victoria	— —	Hegedüs
Lord Lancaster	— —	Vécsei
Pomponius	— —	Kassai
Hoppmester	— —	Dezséri
Tom bátya	— —	Török
Plumpuddiog	— —	Mátrai
Annie	— —	Garzó
Gypsy	— —	Ligeti
Pickwick	— —	Szegő
Testőrhadoagy	— —	Pintér
Tánczmester	— —	Váradí

Kezdeté este 7 órakor.

Színházi műsor:

Kedd: Bob herceg.
Szerda d. u. A kis lord.
este: Kéz kezet mos.
Csütörtök: Kéz kezet mos.
Péntek: Kéz kezet mos.
Szombat: Bob herceg.
Vasárnap d. u. A doktor ur.
este: A denevér.

Kiadó-tulajdonos:

SCHABERL JÓZSEF.

Nyilttér.*) /

Válasz N. N. férfi szabónak.

Helyt.

Uraim! Ön tollat ragadva egy káposztalevélre akarta megírni az én erkölcsi bizonyítványomat, de mert ön nem fertálykapitány eszerint ily bizonyítványt kiállítani sem tudhat. Mély a részvét szívemben, ha látom retentő tévedését, mert ha ön sejtene, ha csak halvány fogalma lett volna arról, hogy ki az a „Gladiator”, bizonyára odadobta volna káposztáját a kecskének és nem irt volna, mert mint Petőfi mondja:

... „Nem irték, bárha lenne
Minden vonásomért egy-egy ország
a bér!...”

Döblecz-filkó az, ki a sötétben tapogat s ott eltévedve rémképeket lát.

Hogy pedig a kecske is jól lakjon és a káposzta is megmaradjon, kérem hogy ha ön az igazat akarja megtudni, akkor forduljon felvilágosításért Sarkady M. szabómesterhez. Csak ő lehet a megmondhatója, mi igaz és mi nem a cikkemben foglalt állításokból.

S mivel pedig ön — daczára,

hogy kellene legyen saját köpenyege — a másét ölti magára, ezért bizonyosan pert fog indítani ön ellen S. M. a mást érintő jogok eltulajdonításáért.

Isten önnel!

Gladiator.

AZ

ERDÉLYI BANK ÉS TAKARÉK PÉNZTÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG.

Kolozsvár,

(Mátyás K-tér 32.)

JELZÁLOGOS törlesztéses kölcsönöket nyújt.

10, 20, 30, 40 és 50 évi időtartamra kolozsvári kész- és építendő házakra, kolozsvári és vidéki földbirtokokra a legmértányosabb tételek mellett. o o o

Konvertál már meglevő törlesztéses avagy váltókon alapuló reál kölcsönöket mérsékeltebb tételek mellett.

A kölcsönök készpénzben (tehát nem záloglevelekben) folyósítanak, a lebonyolítás a lehető legrövidebb idő alatt történik.

Prospectusok és kérvényminiták az Intézet hivatalos helyiségeiben díjmentesen beszerezhetők.

Bármily felvilágosítással készségesen szolgál.

Az igazgatóság.

Braun Mihály

hangszer-

készítő.

Kolozsvár

Wesselényi Mik-

lós-utca 18 sz.

Nagy javító m-

hely, nagy rak-

tár az összes

hangszerek és

azok alkatrészei-

nek.

BERNÁTH E. SÁNDOR

Erdély legnagyobb varrógép, kerékpár, hangszer és azok minden egyes alkatrészének raktára. A m. kir. posta és távirtda szállítója
Kolozsvár, vashíd mellett.

Motorerőre szakszerűen berendezett, email kemencével és nikkelfürdővel felszerelt mechanikai műhelyben, minden e szakba vágó munkát gyorsan és szolid árban elkészíték. o o o

Egy új valódi

Singer varrógép
himző készülékkel

35 forint készpénz.

Gépeimért tíz évig felelek.

*) E rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a Szerk.

Apró hirdetések.
LEVELEZÉSEK.
 Hajnalcsillag levele van a kiadóban.
 Vadrózsa. Levele van a kiadóban.
 Űvöske. Levele van a kiadóban.
 Csunya. Nem ösmerem hangulatúak indokát, én nem vétettem magának és mégis haragszik. Ne legyen gyerek, az én ár-tatlan játékom nem ér-demli meg a duzzogást akkor, midőn Ön tudja, hogy milyen őszinte va-gyok. Csókolja — Jolán.
 Páncoczk Istvánné sz. Turi Katalin lakezimét sür-gősen közölje ügyvédjével.
 Egy rakoncátlan szívű barna férfi oly okvetlenül barna fiatal asszony is-meretségét keresi, ki szí-lajaa dobbano szívét meg tudná fékezni. Leveleket „Elég volt a bolyongás-ból“ ezímen kérek a ki-adoha.
 Vig kedélyű uri asszony idősebb uri embert keres barátjául, ki anyagilag támogatná. Kiadóba leve-let kér. „Hála szerelem“.

Lohr Mária

(ezelőtt Kronfusz).

Csipke-, vegyészeti tisztító és műfestő intézete.

Megbízások átvételnek: VIII., Baross-utca 85.
 Telefon: 5708. Telefon 5708.

Fontos minden menyasszonynak!

Szükséglete beszerzése előtt ne mulassza el

Tausky J. Fiai
 ruha- és fehérneműek-gyártói
 Pozsony

a speciális árjegyzéket, mely különféle czélszerűt összeállított kelengye-költségvetéseket tartal-maz. hérmentesen megkiszárit

Megbízható üzég! Pontos kiszolgálás!
 Intányos szabott árak!
 Kiváló munka!

Árvai Endre és Társa

ÉPÜLET- és BUTORASZTALOS
 Kolozsvárt, Wesselény-u. 5. sz.

Mindennemű butorok raktáron vannak. Elvállalunk épület, portál, boltok és különleges ékszerberendezések készítését és butorok javítását. Készítünk tervezet, avagy mintalapok szerint szobaberendezéseket a legmodernebb stíl szerint. Műhelyünket megnagyobítottuk és így alkalmunk van a megrendeléseket gyorsan, pontosan és jutányos árak mel-lett eszközölni. A n. ó. közönség szives pártfogását kérjük,

maradunk alázatos tisztelettel
Árvai Endre és Vörös Gyula.

Ki ellensége saját zsebének?

Ugyebár senki. Miért ne próbálja meg tehát mindenki a felső-rákosi Mária-forrás Mátyás király vizet egy üveggel, mikor az jobb és kellemesebb minden viznél és 40%-al olcsóbb? Próbauve-gek félárban kaphatók a főraktárban

Hirsch Adolf cégénél Hid-utca

Telefon 325 Apr. 1-től házhoz szállítva kis láda (25 üveg) vételmél

Bizonyítvány.

A felső-rákosi „Mária“ for-rás ásványvizét a vezetésem alatti egyetemi belgyógyászati kórodán, valamint a magán gyakorlatban sokszorosan — rendeltet a gyomor és lég-cső szerek hurutus bántal-maiban, vesebajokban főleg pedig vérszegénység és ezzel összekötött ideg bajokban szenvedő betegeknek mind-azon előnyös hatással, melyet a legjobb földes vosas ásványvizek nyújtanak.

Gazdag szévsav tartalmá-nál és kellemes frissítő ízé-nél fogva kedvezően befolyá-solja az étvágyat és emész-tést. A rendelkezésemre bo-csájtott ásványvíz teljesen tisztia és kifogástalan kut-keléséről tanuskodik.

Budapest, 1903. febr. 27.
 Korányi Frigyes s. k.
 egyetemi tanár.

Mélt. dr. PURJESZ ZSIG-MOND udvari tanácsos ur,

Ferencz József egyetem hir-ves belgyógyászati tanárának

bizonyítványa.

Alulírott a felső-rákosi „Má-ria“ forrás vizét, kedvező ve-gyi összetételénél fogva, nem csupán kellemes élvezeti ital-nak tartom, hanem igen jó si-kerrel alkalmaztam azt úgy a legkülönbözőbb ere-detű vérszegénység — mint az emésztő és légeső szervek hurutus bántalmai ellen.

Kolozsvár, 1903 jan. 23.
 Dr. Purjesz Zsigmond,
 s. k.

Ki ezen vizet akár mint gvógyviz, akár üdítő italul borral vagy magára használja, többé másféle vizet nem kívá..

BURGER FRIGYES

GYÓGYÁRU-, VEGYSZER- ÉS
 ILLATSZER-ÜZLETE

Kolozsvár, Mátyás király-tér.

A „Károlyina országos kórház“, „Vörös-kereszt kórház“, m. kir. államasutak, m. kir. tud.-egyetemi intézetek, több betegse-gyógyzó pénztár és vidéki kórház gyógyanyag-és kötszer-szállítója.

Telefon 250.

Állat gyógyászati szerek
 Bel- és külföldi gyógyáru kü-lönlegességek
 Butortisztító anyagok
 Ecetek, különféle alakban
 Fényképészeti vegyi szerek
 Folttisztítók és rovarirtók
 Gazdasághoz való czikkek
 Gyermek táp- és ápolószerek
 Gyógyborok, vaskészítmé-nyek
 Gyógyszappanok, Berger- és Heinrich-féle
 Háztartási czikkek, fénye-sítők
 Italok: Cognac, likör, angol rum
 Orosz teák, eredeti csoma-gokban
 Padolatfés- és fényesítők
 Szivacsok minden fajtában
 Vegyi szerek ipari czélokra
 Ajk- és arcfestékek, rougok
 Bajuszpódrók, brillantin
 Eszéki, Földes, Hajós, Rozs-nyay, Sihulsky-féle toil-lette-czikkek

Fogporok, fogpaszták, fog-kefék
 Hajápolók: hajolajok, haj-szesz és pomádék.
 Hajfestő-szerek, Regenerator
 Herczegné mosdóvíz szeplő ellen
 Hőlgyporok: zsiros és zsir-talan, „Amor“ a legártat-lanabb, Blaha Serail, Her-berth, Germandré, Jáva, Do-rin, Hermelin, Leichner, Lohse, Veloutine, stb. min-den színben
 Illatszéro üvegek és zacskók
 Illatszerek: Atkinson, Bayley, Crown Parfümerle, Goss-nel, Presse Lubin, Guer-lain, Houbigant, Legrand, Piver, Piraud, Roger & Gaillet gyárosok legujabb különlegességei.
 Kölni vizek valódi, Johann Maria Farina-félék
 Köröm-ápoló-szerek, polisoir
 Pipere-szappanok minden il-latban

Szájvizek: „Amor“ Gronsil, Kothe, salicyi stb. stb.
 Görőcsér harisnyák
 Gummi ágybetétek, szinesek
 Gummi-övek, (Diana) Pessa-riumok
 Gummi- és halhólyag-külön-legességek orvosi rende-letre
 Haskötők méret után
 Hőmérők minden kivitelben
 Irrigatorok, üveg és fémből felszerelve
 Irrigator felszerelések külön
 Kötszerek: Watta, pólya stb.
 Légpárnák, kerek és szeg-letes
 Seb- és körtefecskecsendők, Ca-thoferek
 Sérvkötők méret után
 Szopó üvegek fészerezve
 Suspensoriumok minden faj-tája
 Szülésznői eszközök
 Tejsterilizáló készülék, Sox-leth tanár féle

Dus raktárt tartok mindennemű a szakmába vágó anyagokból.
Gazdasszonyok figyelmébe! Előírásom szerint gyorsan olcsón, tisztán lehet minden-féle likórt és rumot házilag előállítani.
 Árjegyzékkel szivesen szolgál
BURGER FRIGYES.

A t. közönség figyelmébe ajánljuk

Ferencz és Társa

fényképészeti
 műtermét
 Wesselényi M.-u.
 15 szám alatt.

Magyar festék-, kence- és lakkgyár

KRAYER E. és Társa
 József főherceg udvari szállítója,
 a magyar államasutak és más nagy vállalatok szállítója
 BUDAPEST, V., VÁCZI-ÚT 6. SZÁM.

SCHNEID Köhögési tea és hurút por

gyógyszerész-féle
 St. Georgs-gyógyszertárból Wien V.2
 Wimmergasse 38. Orvosi rendelet szerint ké-szítve Játékony hatással bír a lélegző szer-vekre, nyálkaoldó köhögési inger csökkentő. a-rekedtséget és torok-csiklandozást megszüntet. Por 50 kr., a hozzá való tea 50 kr. Postai szállítás 20 kr. csomagolási díj portó nélkül. 2 csomagnál kevesebb nem küldetük. — Kérjük, Szent György-féle gyógyszer-tár véőjegyet figyelembe venni, ezen hirdetést pedig kívágni és megőrizni sziveskedjék.